

MACHEN nebo TUN - veřejné pdf

Machen je většinou překládáno jako dělat a *tun* jako činit. To neplatí ve všech případech. Téma *machen nebo tun* by se dalo rozdělit na tři skupiny:

1. věty, které jsou pevně spojeny *s jedním nebo druhým slovesem*
2. věty, ve kterých je možno použít *obě slovesa* bez následků na význam věty
3. věty, kde existuje varianta jak s *tun* tak s *machem*, ale použití jednoho ze sloves má *zásadní vliv na význam věty*

1. Věty, které jsou pevně spojeny s jedním nebo druhým slovesem:

TUN

wehtun, leidtun

Es tut mir leid. Je mi to líto. (činí mi to bolest doslova)

Es tut weh! To bolí!

Ich will damit nichts zu tun haben. Nechci s tím mít nic společného.

Ich habe heute nichts zu tun. Dnes nemám nic na práci.

Věta jako: *Es macht mir leid* nebo *Ich will damit nichts zu machen haben* v němčině prostě neexistuje. Tyto věty jsou vždy s *tun*.

MACHEN

Macht nichts. Nevadí.

Sie macht mich glücklich. Dělá mě šťastným.

Mach es sauber! Vyčisti to!

Du machst mich verrückt. Já se z tebe zblázním.

Er macht mich fertig. Jsem z něho hotovej. (už z něj nemůžu)

odpovídá anglickému *make – you're making me crazy* (du machst mich verrückt) *make it clean!* (mach es sauber!)

A opět: na větu jako „Sie tut mich glücklich“ v němčině nenarazíme.

2. Věty, ve kterých je možno použít obě slovesa bez následků na význam:

Tun a *machen* jsou si v mnohých případech velmi podobné, a jejich záměna bude mít na význam věty jako takové buď žádný nebo jen malý význam. Přesto působí *tun* v některých případech buď *inteligentněji* či *dramatičtěji* než *machen*. Nějaké z těchto případů si právě představíme.

Was soll ich machen?/Was soll ich tun?

Obě věty můžeme přeložit jako: Co mám dělat? Volba slova nebude mít na význam věty zásadní význam, přesto bychom mohli říci, že *Was soll ich TUN* vyzní o něco inteligentněji.

Was hast du gemacht/Was hast du getan?

Obě věty můžeme přeložit jako Co jsi to udělal. Přesto: volba slovesa *TUN* vyzní v kontextu *dramatičtěji*. Větu bychom potom mohli snadno přeložit jako: Co jsi to provedl? Namísto, co jsi to udělal.

Obecně by se tedy dalo říct, že volba slovesa *tun* vyzní v kontextu o něco vážněji.

BONUS: Podstatná jména odvozená od sloves machen a tun

der Macher - *machr* → známe i z češtiny. Člověk který koná. Slovo pozitivního významu.

der Täter - pachatel → pachatel kriminální činnosti. Slovo negativního významu.

Die Tat - skutek

Die Macht - moc

mächtig - mocné

machbar - zvládnutelné (udělatelné)

die Tätigkeit - činnost

tatsächlich - skutečně (činit věci)

das Vermächtnis - poslední vůle, odkaz